

Vrijwilligersorganisatie Stichting SamSam Uitvaartcoaching

[Www.samsamuitvaartcoaching.nl](http://www.samsamuitvaartcoaching.nl)

Rotterdam: 1 op vijf moet rondkomen met een minimuminkomen.

- Bijvoorbeeld in een deelgebied als Prins Alexander 80.000 inwoners / 20 sterfgevallen per week.
- 77% verzekerd maar 'onderverzekerd'.
- Schuldenproblematiek 1 op 5 (CBS).
- Bij bepaalde doelgroepen leeft 37% onder armoedegrens:
1-persoonshuishoudens 55+, éénoudergezinnen, allochtonen.

CONCLUSIE :

21 gezinnen per week in Rotterdam die financieel in problemen komen door de dood. Golf van ouderen die overlijden start in 2020, babyboomers .....

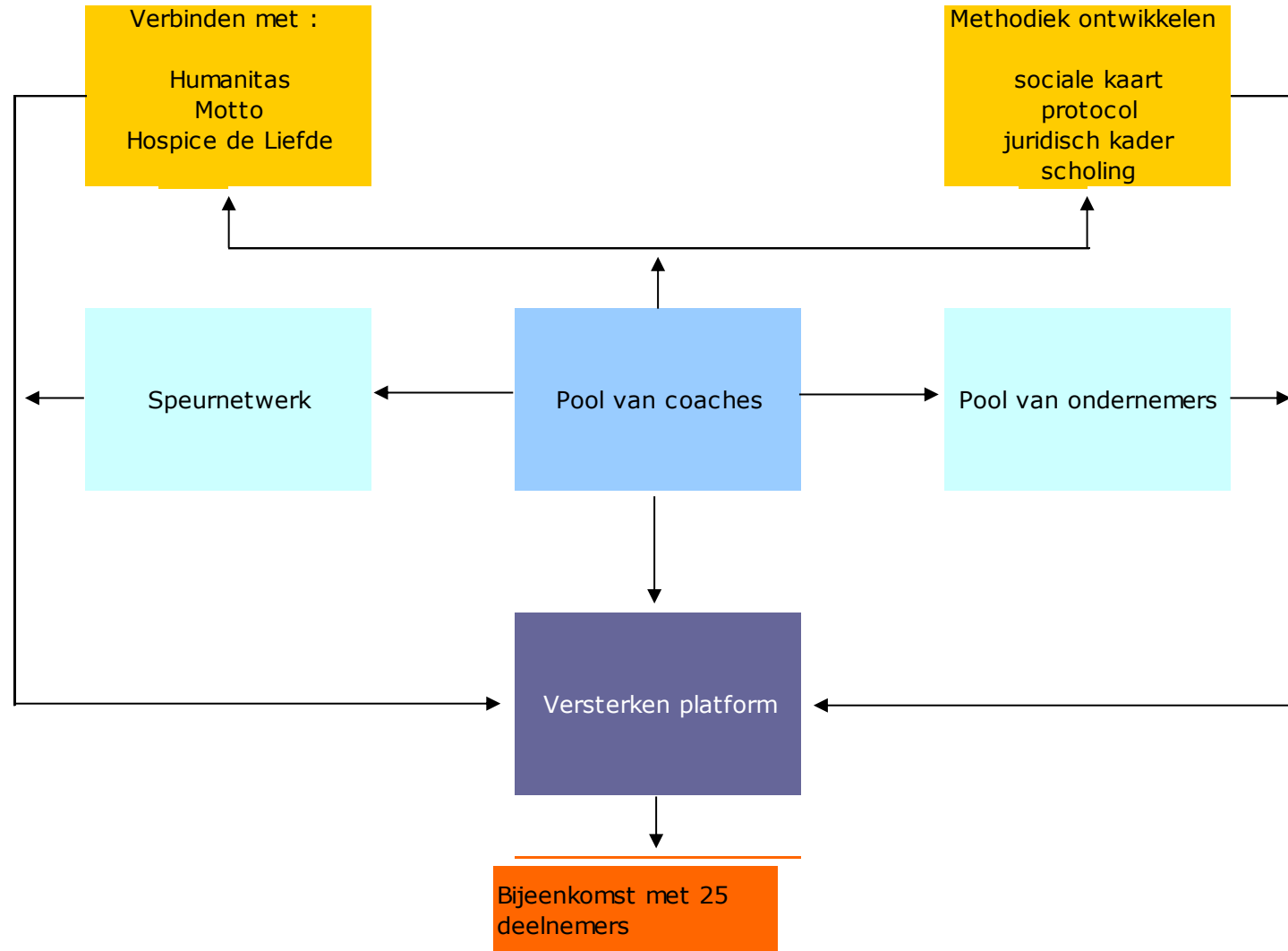
Doel stichting volgens de statuten:

- De stichting heeft als doel om mensen die weinig financiële middelen tot hun beschikking hebben en met het overlijden van een geliefde worden geconfronteerd, de weg te wijzen om op eigen kracht de uitvaart te regelen, zodat zij een (nog grotere schuldenlast) kunnen voorkomen.
- De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door:
  - De opzet van een platform van betrokken organisaties.
  - Het werven en trainen van uitvaartcoaches die op vrijwillige basis nabestaanden de weg kunnen wijzen.
  - Het geven van informatie aan de doelgroep alsmede aan de intermediairs van de doelgroep.
  - Het organiseren van voorlichtingsactiviteiten in de breedste zin van het woord.
- De stichting beoogt niet het maken van winst.

Cases vanaf 2014 totaal 134. Soms een telefoontje, andere zijn langduriger trajecten met tot slot de uitvaart.

- Grootste groep van alle meldingen bestaat uit mensen met een minimuminkomen met problematiek van schulden van de overledene en daarnaast het ontbreken van uitvaartverzekering of te kleine polis; Sommige van hen hebben zelf ook schulden.
- Zorgen gaan over:
  - Dekking verzekering;
  - Angst voor uitvaartwereld die door commercie is gedreven;
  - Informatie verbrokkeld, verspreid over organisaties, kastje - muur;
  - Gemeente in spagaat door bezuinigingen;
  - Uitvaartwereld weert minima steeds meer.

De één zijn dood, de ander zijn .....bezieling

Wie is verantwoordelijk voor de lijkbezorging?

- De wet op de lijkbezorging stelt een morele plicht en verantwoordelijkheid.
- Overheid en uitvaartondernemer zoeken een opdrachtgever in de kring van nabestaanden (soms zelfs mantelzorgers). Is er geen opdrachtgever gevonden? Wordt de gemeente opdrachtgever van de uitvaart: de gemeentelijke uitvaart.
- Volgens het burgerlijk wetboek art. 20/22 is eerste graad vanuit de zorgplicht aansprakelijkheid voor de kosten. Dat zijn dan: geregistreerd partners, ouders van minderjarige kinderen en volwassenen die een meerderjarig kind of ouder onder bewind hebben.
- Daarnaast zijn erfaanvaarders aansprakelijk voor de kosten: meestal de kinderen. Soms zoekt de gemeente tot in de 6^e graad naar erfaanvaarders waar de factuur alsnog naartoe kan.

Wie is nu echt aansprakelijk voor de kosten van de uitvaart ?

- Volgens het burgerlijk wetboek art. 20/22 is eerste graad vanuit de zorgplicht aansprakelijkheid voor de kosten. Dat zijn dan: geregistreerd partners, ouders van minderjarige kinderen en volwassenen die een meerderjarig kind of ouder onder bewind hebben.
- Daarnaast zijn erfaanvaarders aansprakelijk voor de kosten: meestal de kinderen.
- Gemeente en schuldeisers kunnen tot in de 6^e graad naar erfaanvaarders zoeken.
- Als de erfenis wordt verworpen (negatieve nalatenschap) of bij beneficiaire aanvaarding (met als resultaat een negatieve nalatenschap) kan men niet verhalen.

Laat de sociale dienst het maar doen, zogenaamde sociale uitvaarten.

- Vanuit de Bijzondere bijstand Rotterdam bestaat de “3750 minus draagkrachtregeling” waar nabestaanden zelfs een jaar na datum van de uitvaart, een beroep op kunnen doen voor tegemoetkoming van de kosten van de uitvaart.
- Het inkomen van een opdrachtgever van een uitvaart (mits erfgenaam of naast familielid), wordt opgeteld met het vermogen van de overledene en bij toezegging wordt alleen zijn/haar aandeel van de kosten van de uitvaart uitgekeerd.
- Als er geen sprake is van aansprakelijkheid vanuit zorgplicht wordt er geen garantstelling gegeven door de gemeente voor de uitvaartondernemer.
- Verkorte procedure is mogelijk (uitspraak binnen 2-5 dagen), maar doolhof en verkeerde informatie aan de balie's.

Aanvraag is een zoektocht, schulden ontstaan

- Verkorte procedure is mogelijk (uitspraak binnen 2-5 dagen), maar een doolhof van verkeerde informatie aan de balie's.
- Je krijgt geen hulp meer, waar in de oude situatie maatschappelijk werk je kon ondersteunen moeten dat nu vrijwilligersorganisaties met wachtrijen.
- Als je een tientje boven het minimum zit, wordt de aanvraag afgewezen.
- Zo worden veel aanvragen onterecht afgewezen en raken mensen in de schulden.
- Overigens wordt bij een schuldsaneringstraject de betaling van de premie voor uitvaartverzekering meteen geschrapt.

Quickscan: 5 vragen voor een snelle inschatting of de situatie wel/niet financieel problematisch is.

- Is er wel/niet een verzekering die de kosten van de uitvaart dekt?
- Zijn er nabestaanden ? Met andere woorden: is er een opdrachtgever?
- Sprake van een minimuminkomen bij opdrachtgever?
- Zijn er schulden bij opdrachtgever ?
- Heeft degene - die is overleden/komt te overlijden - schulden?

TIP

Maak een uitvaartmap.

- Codicil (wensen rond uitvaart) handgeschreven of anders met 2 getuigen.
- Polissen (voorwaarden van te voren uitzoeken).
- Adressenlijst nabestaanden.
- Contactgegevens opdrachtgever uitvaart (een nabestaande).
- Map met organisaties voor financieel administratieve afwikkeling.
- Donorcodicil ?
- Testament – is er een executeur ?
- Veel zelf doen: besparen op ondernemerskosten.
- Let op: in de Afscheidswijzer staat een fout dat je na overlijden de uitvaartondernemer moet bellen en dat een uitvaartondernemer de aangifte moet doen.

Als er geen nabestaanden zijn ?

- Bel de politie 112 als er geen nabestaanden zijn.
- Neem afscheid en doe dan de deur dicht. Of neem afscheid en verlaat het ziekenhuis en verpleeghuis of hospice. De instellingen bellen de politie.
- Het lichaam wordt opgehaald en gaat naar het politiemortuarium waarna een nabestaandenonderzoek wordt gedaan.
- Let op: gemeente kan mantelzorgers als moreel verantwoordelijk stellen voor de organisatie van de uitvaart.

De 5 gouden regels – bij ingewikkeldheden

1. Teken nergens voor.
2. Regel geen zaken wel/niet uit het huis van de overledene.
3. Betaal niets met de (en/of) rekening van de overledene.
4. Haal niets uit het huis van de overledene.
5. Regel uitsluitend de uitvaart (na onderzoek juiste route)